

ALMA MATER

Київський національний
університет будівництва і
архітектури

80 років

АРХІТЕКТУРА БУДІВНИЦТВО

Виходить
з 1962 р.
№ 14–17
(1371–1374)
Дистопад-
грудень
2010 рік

З Днем народження, КНУБА!

Щиро вітаю професорів, викладачів, співробітників і студентів Київського національного університету будівництва і архітектури із 80-літньої річницею навчального закладу!

1930 року наш університет відчинив вперше двері перед допитливою молоддю, яка прагнула здобути високу освіту. Велика і почесна історична місія – запалювати вогонь освіти й науки в серцях і умах співвітчизників та нести його на службу людям – актуальна для нас і сьогодні. Впродовж 80 років КІБІ (КНУБА) з честю витримав всі випробування та залишається одним із провідних університетів будівельної галузі країни.

Сьогодні з вдячністю згадуємо всіх, хто вклав свої творчі та духовні сили у створення і розвиток нашої Alma mater, тих попередників і сучасників, завдяки яким наш університет став одним із найкращих фахових навчальних закладів України.

День народження – час не лише для підсумків пройденого шляху, це – нагода заглянути у майбутнє.

Ми, представники Київського національного університету будівництва і архітектури, віримо, що воно у нас буде щасливим.

Бажаю всім доброго здоров'я, щастя, творчих успіхів, сповнення всіх задумів і мрій.

А.Тугай,

ректор Національного університету будівництва і архітектури

Інтерв'ю

В АВАНГАРДІ ОСВІТИ – ЦЕ ЛИШЕ ЧЕРГОВИЙ РУБІЖ

2010 рік – особливий для нашого закладу, ювілейний: йому виповнилося 80 років. Історія Київського національного університету будівництва і архітектури навдивовижу багата на різноманітні події, факти, спогади. В університеті змінювались статuti, він переживав евакуації, перейменування, однак пульс університетського життя бився безперервно: в ньому творили, працювали й навчалися "кнубівські" викладачі й студенти. Напередодні ювілею газета розмовляє з ректором університету д.т.н. професором А.М.Тугаєм.

(Продовження на стор. 2)

(Продовження. Початок на стор. 1)

80
РОКІВВ АВАНГАРДІ ОСВІТИ –
ЦЕ ЛИШЕ ЧЕРГОВИЙ РУБІЖ

Анатолію Михайловичу, які найвагоміші здобутки колективу нашого Університету Ви хотіли б відзначити сьогодні?

Таким здобутком вважаю стабільне високе місце у "Рейтингу вузів "Компас", який спирається на світову практику, маючи у своїй основі оцінку працедавців і випускників. Третій рік поспіль наш заклад знаходиться в п'ятірці найкращих, тримаючи 1 місце за найсильнішу підготовку по архітектурно-будівельним спеціальностям.

За останні чверть століття у КНУБА збільшився майже на чотири тисячі контингент студентської молоді й на 300 – педагогічних і науково-педагогічних працівників. Окрім

штатних працівників, для проведення учбово-наукової роботи залучаються висококваліфіковані спеціалісти з Національної академії наук України, проектних і виробничих організацій.

Зосередивши наявний науковий потенціал на пріоритетних напрямках розвитку освіти, науки і техніки, колектив закладу досяг певних успіхів в науковій діяльності. Науковці університету щорічно виконують науково-дослідні роботи обсягом близько 10 млн. гривень. Наукові працівники закладу беруть участь в обстеженні та оцінці технічного стану цивільних та промислових об'єктів, розробляють та реалізують проекти щодо їх реконструкції та ін.

80 років в авангарді української освіти – це лише черговий рубіж. На що спрямуєте зусилля на новому етапі думки і праці?

Основним завданням була і залишається підготовка висококваліфікованих випускників університету, спроможних творити, професійних інженерів і архітекторів, не ремісників. Для цього необхідно, щоб викладач не шкодував на студента свого часу та зусиль, а відкривав в молодій

людині те, до чого вона схильна, прагнучи виростити фахівця, який постійно самовдосконалюється. Потрібно навчити нашу молодь працювати самостійно, старанно вчитися, розв'язуючи фахові проблеми будівельної галузі. Скажете складно? Справді так. Але досягнення високої якості підготовки фахівців з вищою освітою для національного і міжнародного ринку праці необхідно для підвищення престижу української вищої школи на світовому рівні.

Що Ви бажаєте у дні святкування ювілею Альма-матер великому колективу викладачів, працівників і студентів, які разом іменуються "КНУБА"?

Хочу побажати професорсько-викладацькому складу Університету максимально реалізувати свій потенціал і вміння. Добрих здобутків у творчості, як науковому, так і педагогічному: добратися до серця молоді, щоб у них виникло бажання розвивати свій творчий потенціал...

Маю бажання бачити побільше талановитої молоді в Університеті. Студентам зичу усвідомити свою значимість в побудові Держави, старання і вміння в усіх напрямках навчання і творчості, подальшого підняття авторитету та престижу Університету та свого власного.

Всім міцного здоров'я, щастя, успіхів!

Бесіду вела І. Геращенко

ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ
НАПРЯМАМИ ОСВІТИ,
НАУКИ І ТЕХНІКИ...

Петро Петрович Лізунов – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри основ інформатики. Проректор. Декілька питань до нього.

– Ви вже 5 років, як проректор КНУБА з наукової роботи. Що вдалося зробити за цей час в університеті – одному з потужних наукових центрів України?

– Будівництво, певною мірою, є візитною карткою країни. В останні роки наукова діяльність колективу університету стала важливою і невід'ємною частиною підготовки фахівців для будівельної галузі, підвищення професійної кваліфікації професорсько-викладацького складу. Зусилля науковців КНУБА спрямовані на забезпечення розвитку фундаментальних та прикладних досліджень за пріоритетними напрямками освіти, науки і техніки. Проведення їх включено до відповідних координаційних планів і науково-технічних програм та виконувалось за рахунок коштів держав-

ного бюджету. Щоб вирішити найбільш актуальні проблеми будівництва на госпдогвірних засадах виконувались дослідження за рахунок коштів міністерств, відомств, підприємств. Особлива увага під час виконання НДР приділялась науковим дослідженням, які відповідають цілям економічного розвитку держави. В цьому колектив КНУБА досяг певних успіхів.

У наукових дослідженнях беруть участь 693 особи професорсько-викладацького складу, в т. ч. 94 доктори наук, професори, 343 кандидатів наук та 117 штатних працівників, в т. ч. 5 докторів наук, 29 кандидатів наук.

(Продовження на стор. 4)

Слово декану

"СТУДЕНТИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ
НА СФ, Є НАЙКРАЩИМИ"

Олена Семенівна Волошкина – єдиний декан – жінка в нашому університеті. Чи допомагає їй це в роботі, спілкуванні із студентською молоддю? Здається, так. Тому що якраз жінці – педагогу легше переконати студента, згладити гострі кути, доказати свою точку зору. Коли працюєш з молоддю, це тримає людину в тонусі, наповнює позитивними емоціями. Інакше кажучи, коли ти йдеш до людей з любов'ю, то й відповідь отримуєш любов... Доктор технічних наук, професор кафедри охорони праці і навколишнього середовища. Член-кореспондент Академії інженерних наук України, головний редактор фахового видання "Екологічна безпека та природокористування", автор багатьох публікацій за спеціальністю та одного авторського свідоцтва. Сьогодні Олена Семенівна – гість редакції газети "Архітектура і Будівництво".

Чи вважаєте Ви, що з нинішніми студентами КНУБА спілкуватися важко? І взагалі чи подобається Вам навчати молоде покоління?

Здатність спілкуватися із студентами – одна з професійних рис викладачів. Інша справа якісна сторона спілкування. На 90% успіх в навчанні студентів залежить від вміння викладача знайти спільну мову із студентами.

Це ставить особливі вимоги до викладача, як педагога і особистості, зокрема. Треба йти в ногу з часом, не зупинятися на досягнутому, щоб бути зрозумілим і прийнятним сучасними студентами. Взагалі, мені подобається нинішня молодь. Молоде покоління, яке прийшло навчатися в КНУБА, є обізнане і талановите, має схильність до навчання. Взагалі студенти, які навчаються на нашому факультеті – є найкращими.

Якби ви не стали викладачем, науковцем – ким би Ви були тоді?

Завжди подобалося займатися науковою роботою, вона дає стимул для творчого росту особистості, тому при різних покликах долі прийшла б до творчої спеціальності. Інша справа, що за своїми службовими обов'язками багато часу займали вирішення науково-організаційних питань, але завжди знаходився час для роботи в бібліотеці, за комп'ютером. За складом характеру я прибічник точних знань і тому мене завжди приваблювали технічні науки.

Яка праця Вам до вподоби: викладача, науковця чи декана?

Скоріш за все, науковця, але спілкування з нинішніми студентами дає натхнення. Тому що нинішні студенти мають досить високий особистий рівень.

Звідки черпаєте силу, натхнення, витривалість?

Вони вчать у нас, викладачів, набуваючи фундаментальні знання, а ми у них – оптимізму і молоді сучасної філософії.

Кого із своїх вихованців або цілих груп вам хотілося назвати газеті як найстаранніших майбутніх фахівців?

На факультеті є багато талановитих молодих людей, майбутніх фахівців, 44 відмінника навчання, серед яких три студенти отримують персональні стипендії, один студент – стипендію Верховної Ради України.

Серед найбільш старанних студентів хотілося б відмітити таких студентів: "Теллогапостачання і вентиляція": О. Лисак, Т. Ілляна, О.Погосов, А. Рудзинський, О.Станович. "Водопостачання та водовідведення": В.Примаченко, О. Ющенко, О.Щенко, М. Омелянчук, Т. Фангаєва, Г. Матвієнко, Г. Сизоненко, І. Подгорна, Манькова (ЕКБ).

Як Ви ставитесь до Болонської системи. Не заскоро ми "побігли" за Європою?

По-перше, Болонська система упорядковує відношення із студентами, якщо подобалося займатися формально, а намагалися досягнути рівня європейських університетів. На мою думку, треба не протиставляти Болонську систему традиційній, яка існує в країні, а взяти розумні "зерна" і по організації, і по формі і змісту.

Адже світовий досвід з часів другої світової війни показує, що успішними в економічному та соціальному відношенні стали ті країни, які за цей період встигли багато досягти, здійснити на державному і міжнародному рівні.

Що Ви побажаєте своїм студентам?

Відповідально ставитися до своїх вчинків, старанно вчитися, тому що навчання і робота в майбутньому принеситиме задоволення, що є одним з найголовніших факторів в житті людини. Бажаю набуття здатності бережливого відношення до часу, цінувати його, планувати досягнення професійних і життєвих цінностей.

Підготовлено газетою

Люди Університету

ПОВАГИ ДО УНІВЕРСИТЕТУ, ЙОГО
ІСТОРІЇ ТА ТРАДИЦІЙ...

У Віталія Олексійовича Плоского, професора, завідувача кафедри архітектурних конструкцій нашого університету за плечима майже два десятиліття викладацької роботи. Спілкуючись з ним відчуваєш, що є дуже відповідальною людиною і такими ж хоче бачити студентів. Від батьків-вчителів у спадок він отримав задоволення від власної роботи, розуміння, що викладач має відповідати за кожен свій крок, вчинок і від студента, на його думку, мусимо вимагати того самого. Як і багато викладачів нашого КНУБА, з ким мала особисту розмову редакція, про нього можна сказати, що він виховує певний загальний світогляд, громадянина, людину, яка дасть собі раду в житті і правильно вчинить у будь-якій ситуації; не лише стосовно професії чи роботи, але й, скажімо, в громадянському житті. Це здобувається в університеті паралельно з освітою. Одним словом, читайте!

Чи подобається Вам навчати молоде покоління архітекторів?

– Власне педагогічна робота мені подобається. Мої батьки були вчителями і, напевне, задоволення від викладання "в крові". Хоча ефективність власної роботи буває різною – і сам бачу, і це чітко чути з атмосфери студентської аудиторії. Студентів не обдурюю.

Щодо викладання архітекторам. Наша кафедра є підрозділом архітектурного факультету, але також забезпечує викладання архітектури на інженерних спеціальностях. Існує відповідний розподіл серед викладачів: на кафедрі працюють як архітектори, так й інженери. Я інженер-будівельник за фахом, тому на архітектурному факультеті (на жаль чи на щастя) не викладаю.

Якби ви не стали викладачем, науковцем – ким би Ви були тоді?

Було б сказати. Але єдине точно, – це була б творча робота, з можливістю імпровізувати, зі значною часткою самостійності в прийнятті рішень. Найкращою музикою як на мене є джаз.

Чи вважаєте Ви, що з нинішніми студентами КНУБА спілкуватися важко? Яких студентів вам особисто приємно учить?

– Спілкуватися неважко. Повага та доброзичливість викличе неодмінно таку ж зворотну реакцію. Кого приємно вчити? Скоріше навпаки – кого неприємно, – неприємно вчити байдужих. Але й тут є своє але. "Розворушена" байдужість – показник класу педагога.

Кого б із своїх вихованців вам хотілося назвати газеті як найстаранніших майбутніх фахівців?

– Важко перерахувати всіх талановитих студентів. Колишніх аспірантів менше, тому тут дещо прос-

тіше. Це теперішні викладачі Університету – доценти Олена Бондар, Микола Цой.

Чи є різниця поколінь студентів вашого часу і нинішніх?

– Є спільні риси, є й безперечні відмінності, адже суспільне середовище змінилось принципово. Було б ідеально, аби дещо примусова впродовжності та відповідальності студентів радянських часів поєдналась з розкутістю, креативністю, інформаційною свободою сучасної молоді. Нам не вистачало зовнішньої свободи, а теперішнім молодим людям – внутрішніх "гальм". За все треба платити.

Як Ви ставитесь до Болонської системи. Не заскоро ми "побігли" за Європою?

– Участь в процесі гармонізації європейської освіти і погляду на євроінтеграцію України – перспективна справа. Але, як відомо, в самому Болонському процесі є об'єктивні недоліки та проблеми впровадження. У нас же ще гірше. Ми, по-перше, традиційно копіюємо формальні, зовнішні ознаки чергового "модного" явища без системних змін, а по-друге, такими діями ризикуємо втратити беззаперечний позитив "доболонської" вищої школи, особливо у фундаментальних та технічних напрямках. Отже, на жаль, ми такі "побігли", причому по замінованому полю.

Вже півтора року Ви очолюєте кафедру архітектурних конструкцій. Що плануєте здійснити для покращення роботи в колективі чи що змінили б в нашому університеті?

– Кафедра архітектурних конструкцій – найстаріша в Університеті. Це багато в чому класична, консервативна система. Отже, поєднання класики з архітектурно-конструктив-

ними новаціями та інформаційно-технологічними можливостями – найнадійніша, можлива, єдина стратегія її розвитку.

Щодо змін. Зауважу, що для атмосфери творчості, взаємоповаги та загального позитиву, яку створив у колективі мій попередник та "науковий батько" Олексій Леонітович Підгорний, доречним буде тільки продовження такої ж політики за принципом "не зашкодь". А організаційних, методичних, технічних проблем, звичайно, вистачає. Це і розширення матеріальної бази (створення комп'ютерних лабораторій, придбання обладнання з архітектурно-будівельної фізики), і комплекс дій щодо підвищення ефективності навчального процесу, і впровадження нових курсів з енергоефективного конструювання, оптимізація кадрового забезпечення тощо.

Що Ви найбільше цінуєте в людях?

– Справедливість та почуття гумору – для мене це зовнішні прояви моральності та інтелекту відповідно.

Як ставитесь до життя: песимістично чи оптимістично? Чим це обгрунтовуєте?

– Звичайно, оптимістично, хоча реалії часто-густо тягнуть в зворотній бік. Хоча й відомо, що "песиміст є добре інформований оптиміст", я думаю, що песимізм – шлях до самопоідання. Отже, як сказав Янковський-Мюнхаузен: – "Посміхайтесь, панове, посміхайтесь!"

Що Ви побажали б студентам і колегам у рік 80-річчя Університету?

– Бажаю всім поваги до нашого славного Університету, його історії та традицій, але в той же час віри, що все найкраще тільки починається.

Підготовлено газетою

Наука в КНУБА

"НЕСИЛОВІ ВЗАЄМОДІЇ... ДЛЯ ПРОЦВІТАННЯ УКРАЇНИ!"

Юрій Миколайович Тесля... Головне гасло, якому він присвятив все життя, "Працюючи, змінити на краще світ"! Скажете пишномовно? Але це насправді так. Не кожна людина понад три десятиліття життя може присвятити науковим дослідженням, які були присвячені пошуку "програмованої" побудови Всесвіту. І тепер, коли "прийшов час збирати врожай", ми розповімо читачам газети про особистість вченого-програміста, доктора технічних наук, професора, лауреата Премії України в галузі науки і техніки 2009 року.

Юрій Тесля є випускником Київського інженерно-будівельного інституту 1980 року зі спеціальності "Автоматизовані системи управління" і володарем червоного диплома. Ще під час навчання в 7-8 класах школи вирізнявся як учень, що має великі здібності до точних наук. Неодноразовий переможець районних та призер обласних олімпіад з фізики. З 1-го курсу навчання увійшов до групи молодих вчених, які під керівництвом доцента кафедри АСУ Сергія Дмитровича Бушуєва розробляли автоматизовану систему управління КІБІ. 1977 року брав участь у Всесоюзній студентській конференції в м. Рига. Через два роки став переможцем Республіканської і Всесоюзної олімпіади з програмування (АСУ) серед студентів усіх вузів. Як переможець цих олімпіад отримав дипломи, грамоти, подарунковий набір "Енциклопедії кібернетики", які підписані директором інституту кібернетики НАН України, академіком В.М. Глушковым. Саме ця перемога стала поштовхом до наукових досліджень, інакше кажучи, стала піввіком у житті і науку.

Закінчивши КІБІ з відзнакою, юнак розпочав трудову діяльність на посаді інженера в обчислювальному центрі Черкаського філіалу Київського політехнічного інституту (нині ЧДТУ – Черкаський державний технологічний університет). І вже через два роки, 1982 – го, у збірнику "Програмуємо навчання" вийшла його перша наукова робота. Було йому тоді 24 роки. Одним словом, як сказав сам Юрій Тесля, найдовша дорога починається з першого кроку...

1983 року Юрія Теслю запросили на роботу до управління будівництва Південно-Української АЕС (ПУ АЕС) у Южноукраїнськ Миколаївської області. І тут, Юрій Миколайович прийшов шлях інженера – до вченого. Старший інженер, керівник групи розробки (1983–1984), заступник начальника відділу АСУ (1984–1987), начальник відділу АСУ (1987–1988), головний спеціаліст ПУ АЕС по АСУ (1988–1989). Був ініціатором створення у 1989 році в управлінні будівництвом Південно-Української АЕС центру інженерної підготовки будівництва, в якому і працював головним інженером з 1989 по 1990 рік. Начальник АСУ (1990–1992), науковий керівник АСУ (1992). І увесь цей час керував проектом створення ав-

томатизованої системи управління будівництвом Південно-Українського енергокомплексу. 1989 року на матеріалах цього проекту захистив кандидатську дисертацію. Стільки зроблено вже у 31 рік! Далі більше.

Так, крок за кроком, ним проводились багаторічні дослідження, в основі яких лежали уявні комп'ютерні експерименти. Тема наукових досліджень – основи теорії інформаційної взаємодії та її застосування до побудови систем штучного інтелекту... Багато з цих результатів стали можливими завдяки тому, що 1995 року Юрій Тесля пройшов підготовку в США по програмі Всесвітнього банку підготовки спеціалістів для України по методології управління проектами (Project Management)...

Велике багатство для людини, вченого передавати набуті знання і досвід молодим. І Юрій Тесля повернувся до Черкас, у Інженерно-технологічний інститут на посаду старшого викладача кафедри обчислювальної техніки. Протягом шести літ працював на посаді доцента (1993–1999), ще два роки – професора, потім очолив кафедру управління проектами і інформатики...

У 2001 році захистив докторську дисертацію на тему "Теоретичні основи, методи й засоби матричних інформаційних технологій управління будівництвом складних енергетичних об'єктів". Він – єдиний в Україні доктор наук по управлінню будівництвом складних енергетичних об'єктів.

Через два роки (2003) Юрій Миколайович прийняв важке, але необхідне для подальшого професійного росту рішення – змінити місце проживання – переїхати з Черкас у Київ. Так він повернувся до своєї Альма-Матер – Київського національного університету будівництва і архітектури, де став працювати на посаді професора кафедри інформаційних технологій і професора кафедри управління проектами.

Життєвий шлях людини часто насичений перемінами місць діяльності, що необхідні для розробки і впровадження результатів власної роботи. Так і у біографії Юрія Теслі. Подальша робота була пов'язана знову-таки з Черкасами. Там 2005-го його обрали проректором з науково-методичної роботи й інформатизації та завідуючим кафедрою інтелектуальних й інформаційних систем Черкаського національного університету ім. Б.Хмельницького. Менше, ніж за

рік, була розроблена і впроваджена інформаційна система управління **учбовим навантаженням**.

З 2007 року Ю.М.Тесля знову в Києві – в нашому будівельному університеті. Паралельно успішно керує створенням систем управління проектами в компаніях "Карбон", ICD Investments, EASTONE (бізнес "Нерухомість").

Професор Тесля є автором 120 наукових робіт, підготував одного доктора наук і понад десятьох кандидатів. **У 2010 вийшла** у світ монографія автора "Введение в информатику природы". У зв'язку з цим редакція газети "Архітектура і Будівництво" попросила його відповісти на питання.

– Юрій Миколайович, коли Ви почали працювати над своєю монографією "Вступ до інформатики природи"?

Юрій Тесля (другий справа) в студентські роки (1977)

– Як вже було сказано, мої юнацькі та студентські перемоги в олімпіадах стали поштовхом до наукових досліджень, які були присвячені пошуку секретів "програмованої" будови Всесвіту.

Адже якщо виграв олімпіаду, значить є здібності до програмування! Тоді, чому б не поставити перед собою амбіційну мету? Уявивши, що в основах Всесвіту знаходиться деяка програма, яка і сформувала існуючі фізичні закони, спробувати її відтворити. Тим більше, що фізикою я теж захоплювався. Був призером різних

фізичних олімпіад ще в шкільному віці. На що свою мету (а саме, створення фундаментальної теорії несилової взаємодії) я витратив понад 30 років життя. І, здається, мені це вдалося! Сьогодні, вже можу запропонувати вченим новий погляд на будову Всесвіту, на її фізичні закони. Його викладено в монографіях "Несилова взаємодія", та "Вступ до інформатики природи". В них запропонована нова модель "програмованої" будови Всесвіту. Теорія несилової взаємодії базується на гіпотезі про прояв в русі і взаємодії матеріальних утворень їх внутрішньої природи, внутрішньої формації – інтроформації. Інтроформація – це категорія відношення до істини (дій-ств), яка є не тільки у живих об'єктів, а й є основою прояву у Всесвіті будь-яких матеріальних утворень. Інтроформація – це спільний знаменник живих і неживих об'єктів, який дозволяє задавати однакове (рух) в різному (в різних матеріальних об'єктах). Розходження в інтроформаційному вмісті матеріальних об'єктів є джерелом їх індивідуальності, є причиною взаємодії і формує інформацію на рівні існування складноорганізованої матерії (в першу чергу, людей). Поняття інтроформації є вихідним для пояснення єдності в природі і може знаходитись в основі нової науки, яка об'єднає фізичні і метафізичні погляди на природу

нашого буття. І ще одне. У всіх справах мені допомагала моя дружина – Оля. Саме вона запропонувала цей абсолютно новий для науки термін – інтроформація, який, на мою думку, вже через декілька років буде загальноприйнятим.

– Скажіть, будь ласка, Юрію Миколайовичу, звідки з'явилась ідея, що природа базується на несилових взаємодіях?

– У фізиці загальноприйнятими є тільки силові взаємодії між матеріальними об'єктами. Ми з Вами зараз, як і майже всі люди, і майже завжди, взаємодіємо несиловим чином. Інформаційно.

А чи не загальною є несилова природа взаємодії? Коли всі матеріальні об'єкти, через поля обмінюються інформацією і ця інформація призводить до змін у внутрішній будові (інтроформації) матеріальних об'єктів, що призводять до змін у їх русі.

Подивіться на історію розвитку суспільства. Воно теж рухалося від силового до несилового (демократичного) існування. Не застосован-

ня сили лежить в основі практично всіх релігій. Тому, загальність несилової взаємодії у Всесвіті є природною і розуміння цього людством колись зробить наш світ кращим, добрішим, побудованим на любові і на незастосуванні сили.

Є одне містичне співпадання. Моє прізвище Тесля, і я народився на Різдва. Може розповсюдження цих ідей і є моєю місією в цьому світі?

– Чи є у Вас послідовники, учні?

– Звичайно є: і послідовники, і учні. Якщо поглянути на питання з формальної точки зору, то в мене захистилось понад 10 кандидатів наук, 1 доктор наук.

Але не це головне. Створено творчий колектив, в який входять і доктори, і кандидати наук, аспіранти, фахівці, які працюють над розвитком цієї теорії. Проводяться семінари, друкуються наукові праці. Зараз монографія перекладається на англійську мову. В практичній сфері творчим колективом створено ряд інтелектуальних програмних систем, розроблено сайт (www.informatika.org.ua).

З'явилися компанії, які готові інвестувати свої кошти в наукові та прикладні дослідження в цій області.

І насамкінець, газеті хочеться висловити думку багатьох відомих особистостей щодо наукового твору доктора технічних наук, професора Юрія Миколайовича Теслі. Ми об'єднали витримки з рецензій на монографію від науковців, спеціалістів Національного університету ім. Т.Шевченка (д.ф.-м.н. В.І.Григорук), українського відділення Міжнародної академії інформатизації (д.т.н. В.В.Васильєв та д.т.н. В.В.Кузьмук), Інституту кібернетики ім.В.М.Глушкова (д.т.н. А.Н.Чеботарьов), Української асоціації управління проектами (д.т.н. С.Д.Бушуєв, д.т.н. Рач В.А.), в яких автори вважають, що Юрій Тесля "предприняв поспілку виробити нового міровоззрення на сутність законів Природи, об'єднуючого фізичні і інформаційні аспекти їх проявлення"; "методологічне спадство вивчення роботи стало "светом в конце тоннеля" в вопросах объяснительного и предсказательного представления фактора успеха и неудачи многих проектов"; "истина рождается в дискуссии...и если хоть часть того, о чем идет речь в монографии, подтвердится, то она займет свое заметное место в науке"; "интерпретация многих явлений представлена убедительно и позволяет открыть новые горизонты в исследовании фундаментальных основ строения микро- и макромиров"...

І.Герасченкова

Нові стандарти в будівництві

ТЕХНОЛОГІЇ "GREEN BUILDING" ПРИЙШЛИ ДО КНУБА

Green Building, зелене будівництво, зелені будівлі... Що це таке? Просто нові технології, які успішно використовують у США і Європі, ще з кінця 90-х. Тепер вони прийшли в Україну. Green Building пропонує нам спосіб жити природніше, не відмовляючись від звичних благ цивілізації, і що найважливіше, ця практика будівництва думає про майбутні покоління, про те, що зможе їм передати. Сьогодні про проект "Green Building" в КНУБА ми розповімо в інтерв'ю з Генеральним менеджером проекту, доцентом кафедри Економіки будівництва Юрієм Васильовичем Четвериковим.

Юрій Васильович, що підштовхнуло Вас розгорнути роботу над цим проектом?

Я завжди думав, що будівництво – сама мирна галузь, яка працює на благо людей. Але виявляється, за інформацією багатьох міжнародних організацій, які займаються оцінкою негативного впливу будівельної галузі та процесу експлуатації її продукції (будівель і споруд) на навколишнє середовище, галузь споживає 1/6 частину світового запасу чистої води, 1/4-ту лісових насаджень землі, 2/5-х всіх матеріальних та енергетичних ресурсів планети і є лідером за кількістю викидів CO₂ в атмосферу. Тому сучасною світовою тенденцією в будівельній технології є розвиток концепції "Зеленого будівництва" (Green Building).

Який зміст вкладається в поняття "Зелене будівництво"?
"Зелене будівництво" ведеться по трьох напрямках. Перше – зменшення витрат на експлуатацію будів-

лі за рахунок економії енергії та води. Друге – поліпшення мікроклімату в будівлі за рахунок використання будівельних матеріалів з нульовим або дуже низьким рівнем шкідливих для людини виділень, з метою не заповнення шкоди здоров'ю людей. Третє – зменшення негативного впливу будівлі на навколишнє середовище в процесі його експлуатації.

Який економічний ефект від впровадження цієї концепції?

На початку, на спорудження об'єктів за технологією "Зеленого будівництва", витрати зростають в порівнянні зі звичайними проектами, але багаторазово окуляються в процесі життєвого циклу об'єктів будівництва. Згідно багатьох наукових досліджень "Зелені об'єкти будівництва" дозволяють скоротити споживання енергії на 25–50%, зменшити викид CO₂ на 33–39%, скоротити споживання води на 40% і зменшити кількість твердих відходів до 70%. Крім цього, органі-

зації, що займаються будівельним бізнесом, отримають зниження операційних витрат, збільшення ринкової ціни об'єктів будівництва та швидке відшкодування інвестицій.

Яку роль у реалізації концепції "Зелене будівництво" повинен грати університет?

Для реалізації концепції "Зелене будівництво" необхідно підготувати нове покоління фахівців, які розуміють і вміють впроваджувати принципи концепції в практику. Для цього потрібно невідкладно розробити і реалізувати нову парадигму навчального процесу в університеті з урахуванням міжнародного досвіду і, враховуючи лідируючу роль КНУБА, поширити досягнення серед будівельних вузів України.

Хто в університеті займається реалізацією проекту?

Наказом ректора була створена робоча група для розробки пропозицій і координації робіт з міжнарод-

ного проекту "Зелене будівництво". В якості основного стратегічного іноземного партнера виступає ФРН і цим пояснюється залучення до складу робочої групи фахівців міжнародної компанії "Smart Logistic Group Ukraine", що мають тісні зв'язки з організаціями та різними фондами Німеччини – пана Уве Зорге (президент компанії) і пані Ірини Коломієць (директор компанії), а також директора Німецько-Українського будівельного центру Київ – пана Торальф Вайзе. З боку університету до складу робочої групи входять проф. В.М.Гарнець, проф. О.А.Турай, доцент Ю.В.Четвериков.

Що вже зроблено робочою групою і які є плани на найближче майбутнє?

Робочою групою розроблено концепцію проекту, яка знайшла підтримку в посольстві Німеччини в Україні, в Німецькому Товаристві технічного співробітництва з Україною, у Фраун-

хофер Центрі для Центральної та Східної Європи (ФРН). Ведуться переговори з іншими організаціями та фахівцями, які займаються реалізацією концепції "Зелене будівництво". Вибір Німеччини в якості стратегічного партнера не означає, що ми виключаємо можливість контактів та співробітництва з організаціями і фахівцями інших країн. Наприклад, в результаті контактів з Посольством Бельгії в Україні, отримано запрошення на участь у заходах Бельгійської Економічної Місії в Україні (22–23.11.2010) на чолі з Іого Королівською Величністю Принцем Бельгії Філіпом. Під час заходів представилася можливість встановлення прямих контактів з потенційними партнерами проекту.

Наступним важливим кроком по розвитку проекту є організація міжнародного семінару для обговорення проблем щодо реалізації проекту "Зелене будівництво".

Підготовлено газетою

Міжнародний проект РОЗРОБИТИ І ВПРОВАДИТИ НОВУ МАГІСТЕРСЬКУ ПРОГРАМУ З ПИТАНЬ ЗІК

Що таке Tempus? Це одна з програм Європейського Союзу, спрямована на сприяння проведенню соціальних та економічних реформ і розвитку систем вищої освіти в країнах-партнерах Європейського Союзу. Програма є однією з самих тривалих, її перший етап розпочався в 90-ті роки ХХ століття.

Програма Tempus IV охоплює період з 2007 по 2013 рр.

Tempus – одна з найбільш ефективних програм ЄС, яка відкриває для нас двері західноєвропейських університетів, дає можливість ознайомитися з європейськими системами освіти. Завдяки Tempus багато наших викладачів побували в європейських університетах, роблячи все, щоб вдосконалили наші програми навчання. Сьогодні ми розповідаємо про проект Tempus на факультеті ГІСУТ. Слово д.т.н. О.Петраковській.

– На початку року в Київському національному університеті будівництва і архітектури стартував міжнародний проект Tempus IV 2009 "Розвиток освіти в питаннях управління земельними ресурсами в Македонії та Україні" № 159184-TEMPUS-SE-TEMPUS-JPCR.

Кафедра землевпорядкування і кадастру на чолі з завідувачем О.С.Петраковською за всебічного підтримкою декана факультету ГІСУТ С.П.Войтенка ініціювала цей проект і здійснювала всі передпроектні узгодження на стадії обговорення та подання заявки в Євросоюз.

До консорціуму проекту входять 13 організацій і закладів. Серед них: Королівський технологічний інститут (Швеція), Технологічний університет Гельсінкі (Фінляндія), Київський національний університет будівництва і архітектури (Україна), Донецький національний технічний університет (Україна), Харківський національний аграрний університет (Україна), Львівський національний аграрний університет (Україна), Міністерство освіти і науки України, Головне управління земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської держадміністрації (Україна), Львівський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою (Україна), Університет Св. Кирила та Мефодія (Республіка Македонія), Гоче Дельчів університет (Республіка Македонія), Агентство нерухомості та кадастру Республіки Македонія (Республіка Македонія), Аграрний університет Кракова (Польща).

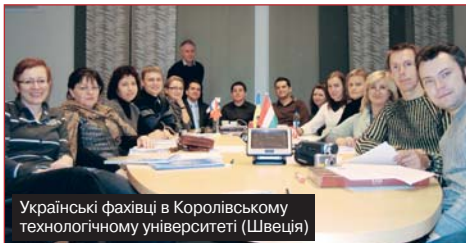
Метою та завданнями проекту є: розробити і впровадити нову магістерську програму з питань управління земельними ресурсами відповідно до Болонського процесу у двох університетах Македонії і чотирьох українських ВНЗ; встановити нове ІТ-академічне середовище в університетах-партнерах; створити потенціал університетів Македонії і України за допомогою інтенсивного навчання; зміцнити зв'язок між освітою і практикою управління в питаннях управління земельними ресурсами; підвищити наочність Нової програми підготовки магістрів в Македонії та Україні.

Цікавим і несподіваним для Євросоюзу є спроба об'єднати зусилля Македонії та України по створенню уніфікованої магістерської програми, яка б відповідала європейським вимогам при відмінностях в системі освіти, які існують. Аналіз існуючих підходів до підготовки ЗІК фахівців, що привели до офіційного подання проекту, довів: спроба може стати успішною і корисною. Сподівання та впевненість у справі вже на початку підтвердило отримання гранту.

Перша робоча зустріч учасників проекту відбулася протягом 23–26 березня 2010 року в Київському національному університеті будівництва і архітектури, на яку прибули представники усіх членів консорціуму для вирішення напрямків і заходів реалізації проекту. Делегацію привітав ректор університету Анатолій Михайлович Тугай, побажавши успішно реалізувати заплановані завдання. До речі, початок роботи над проектом символічно співпав з днем народження ректора Тугая, на що у вітанні звернула увагу директор Національного Темпус офісу Світлана Шитікова. На зустрічі були присутні проректори В.А. Баженов, П.П. Лізунов, О.О. Горова та представник Міністерства освіти і науки України О.Г.Котова. Проводила зустріч завідувач кафедри ЗІК О.С. Петраковська, національний куратор проекту в Україні.

Активну участь в обговоренні шляхів реалізації проекту та змістовної його частини брали викладачі кафедри Л.І. Тузова, А.П. Лізунова, І.В. Литвиненко, П.І. Бєрова. Приємно відзначити, що робочою мовою зустрічі була англійська, і кафедра ЗІК з завданням успішно справилася власними силами, не залучаючи перекладачів.

Під час робочої зустрічі членів делегації ознайомили із системою навчання в КНУБА, зокрема, підготовкою фахівців в галузі землевпорядкування і кадастру, системою ведення кадастру в Україні, специфікою функціонування Київського управління земельних ресурсів. Для цього організували відвідування Держкомзему та Київзему.

Українські фахівці в Королівському технологічному університеті (Швеція)

Хочеться відзначити, що під час зустрічі у наших закордонних партнерів склалося добре враження щодо України, Києва та КНУБА, і це є важливим нашим досягненням. Робота над розв'язанням завдань

визначених проектом, продовжилася вже в столиці Македонії, в м. Скоп'є в травні 2010 року. Університет Святого Кирила та Мефодія (УСКМ) відвідали представники всіх українських університетів. На зустрічі українські фахівці ознайомилися з системою освіти в Македонії, з навчальними планами підготовки фахівців з землеустрою і кадастру, відвідали національне кадастрове агентство. На зустрічі також обговорювалося створення "Освітнього центру з питань управління земельними ресурсами" при КНУБА та УСКМ.

У вересні керівництво Королівського технологічного університету (КТН) Швеції запросило ректорів з України відвідати університет і обговорити шляхи розвитку міжнародного співробітництва з існуючого проекту та на майбутнє.

Магістерська програма, що має бути впровадженою за проектом "Управління земельними ресурсами", розробляється українськими та македонськими викладачами за допомогою європейських партнерів. Програма складається із юридичного, економічного, планувального та ГІС блоків. У вересні в КТН українські вищі навчальні заклади запропонували для обговорення робочі програми курсів юридичного та планувального блоків. Дебати були дуже гарячими та цікавими. Поки що єдиної думки з усіх питань немає. Але робота триває. Сподіваємося на успіх.

О. Петраковська, завідувач кафедри ЗІК університету, куратор проекту в Україні

Випускники КНУБА ЩАСЛИВИЙ ВЧИТЕЛЬ, УЧЕНЬ ЯКОГО ПЕРЕВЕРШУЄ ЙОГО В ДОСЯГНЕННЯХ...

Випускник КНУБА В.І.Савенко

35 років минуло з часу як Володимир Савенко під гімн української республіки залишив стіни рідної Альма Матер – КІБІ, потрапивши за направленням на роботу в ДБК-3 – одну з найкращих будівельних організацій Головкивміськбуду. На той час перед будівельниками гостро постала проблема забезпечення надійності стиків великопанельних будинків. Працюючи прорабом на будівництві житлових споруд Володимир Савенко починає досліджувати конструкції стиків, технології їх виконання, необхідні пристрої. Разом з дружиною О.Є Савенко за фактом авіабудівельником вони розробили і впровадили пристрій для переміщення і закріплення підвісних риштувань, який був захищений авторським правом.

Невдовзі Володимир зрозумів, що для більш успішної роботи над проблемою необхідний постійний творчий зв'язок з науковцями кафедри технології будівельного виробництва нашого КІБІ. Він вступає до заочної аспірантури. Тепер робота набуває планового цілеспрямованого характеру: визначається тема дисертації, систематично доповідаються на наукових конференціях результати етапів роботи, які виконано. Вони впроваджуються в навчальний процес, публікуються в спеціальній технічній літературі. Тепер повністю розкрився хист Володимира Савенка до взаємодії з провідними творчими науковими колективами Науково-дослідного інституту будівельного виробництва (НДІБВ), проектного інституту КиївЗНДІЕП і ін. В цей час він бере участь у будівництві Посольства України в Німеччині, військових об'єктів в ПНР та ін.

1997 рік. Блискучий захист кандидатської дисертації. За цикл з

Коли мені запропонували написати в ювілейний номер газети "Архітектура і Будівництво" про одного з своїх вихованців, назвавши прізвище колишнього аспіранта, я погодився не одразу. Тому що писав сподади про багатьох: директорів і ректорів і викладачів кафедр, наукових керівників. А тут присвяти своєму учневі... Згадавши власне твердження про те, що щасливий той учитель, який має учня, що перевершує його в досягненнях, я погодився.

розробки ефективних гідроізоляційних матеріалів та технологій науковець у складі групи спеціалістів ВАТ "ДБК-3" та НДІБВ удостоєний премії ім. академіка М.С.Буднікова Академії будівництва України.

Ті, хто родом із КНУБА, є не лише висококваліфікованими спеціалістами, науковцями, інтелектуальними, енергійними, дружелюбними і культурними людьми, вони – патріоти України. То й не дивно, що вагомий внесок Володимира Савенка у теорію і практику будівництва оцінили сусіди – Російська Федерація – й за

Учитель з учнем

сукупністю наукових робіт 1999 року йому присвоєний науковий ступінь доктора технічних наук.

Разом зі спеціалістами ВАТ "ДБК-3", Київпроєкту, НДІБВ та КиївЗНДІЕП науковець брав участь у розробці та впровадженні у виробництво нових теплоізоляційних фасадних систем, систем управління якістю. 2003 року у складі творчого колективу фахівців ВАТ "ДБК-3" став вдруге лауреатом премії ім. академіка М.С.Буднікова.

Дійсний член Академії будівництва України з 1999 року та Української академії наук з 2003 року. Бере участь в роботі Вченої ради Української академії наук – відділення архітектури та будівельних наук. Лауреат премії ім. Платона Української академії наук (2004). Автор та співавтор багатьох наукових друкованих праць. Книги "Теоретичні основи використання засобів механізації в будівництві", "Енергозбереження в будівництві", де В.Савенко

один із акторів, "Цикл досліджень, розробка та впровадження енергозберігаючих ефективних конструкцій і технологій в будівництві", де він співавтор. Праця "Енергозбереження в будівництві" присвячена колегам вченим, будівельникам усіх спеціальностей, усім вчителям. В цьому науковому творі разом колегами з ВАТ ДБК-3, КиївЗНДІЕП, ІТФ НАН України 2010 року здійснено величезну роботу – від наукових розробок до енергозберігаючих конструкцій і технологій. Крім того, з під пера Володимира Савенка вийшло багато наукових праць з проблем гідроізоляційних технологій та проблем термоізоляції будівельних конструкцій.

Щоб стала більш зрозумілою особистість Володимира Савенка треба зробити акцент на його природні здібності: доброзичливість, товарищескість, надійність, надзвичайну працелюбність, які дісталися йому від батьків, ініціативність, авторитет серед колег, ну й приклад старшого брата Бориса Савенка, нині відомого інженера-гідротехніка, вихованця Московської наукової школи.

Володимир Іванович має досвід викладацької роботи у вузі, прищеплює студентам любов до професії будівельника, передає набуті знання і досвід, розкриває таємниці і тонкощі будівельних справ, є прикладом для учнів. Сьогодні його учень Володимир Хромець, учасник бойових дій в Афганістані, начальник монтажно-дільничі БМУ-1 ВАТ "ДБК-3" успішно завершує навчання в КНУБА.

Коли інтереси Володимира Савенка не обмежуються будівництвом, дослідженнями. Він із задоволенням цікавиться питаннями історії, філософії, релігії. Любить подорожувати, і не лише на наукові конференції та експедиції, а й туристом разом із родиною. Спілкування із ним завжди приносить справжнє задоволення, додає знань і творчої насолоди.

Професор Ю.Піщаленко

(Продовження. Початок на стор. 2)

ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ ОСВІТИ, НАУКИ І ТЕХНІКИ...

За останні п'ять років (2006–2010) в Університеті виконано наукових досліджень на суму 44,2 млн. грн., в т. ч. за рахунок Державного бюджету – 15,1 млн. грн., за рахунок спеціального фонду 29,1 млн. грн., в тому числі на замовлення підприємств і організацій були виконані роботи на 21,9 млн. грн., за рахунок міжнародних організацій отримано 7,2 млн. грн.

Результати завершених наукових досліджень відповідають світовому рівню, деякі – перевершують його. Свідомо цьому: результати захищаються патентами. За період з 2006 р. по 2010 р. університетом одержано 183 патенти України, подано 185 заявок на винаходи і корисні моделі. Співробітниками, аспірантами та здобувачами ВНЗ захищено 32 докторських і 192 кандидатських дисертації.

11 співробітників університету протягом 2007–2009 років стали лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки. Це завідувач кафедри залізобетонних конструкцій і виробів, д.т.н. проф. А.Я.Барашков (2007), завідувач кафедри машин та обладнання технологічних процесів, д.т.н., проф. І.І.Назаренко (2008); д.т.н. проф. кафедри технології будівельних конструкцій і виробів Р.Ф.Рунова (2008); д.т.н. проф. кафедри машин та обладнання технологічних процесів В.І.Сівко (2008); к.т.н., проф., декан будівельно-технологічного факультету В.І.Гоц (2008); к.т.н., проф. кафедри технології будівельних конструкцій і виробів П.С.Шилюк (2008); к.т.н., с. н. с. НДК В.Н.Старчук (2008). Завідувач кафедри управління проектами (УП), д.т.н. С.Д.Бушуєв (2009), д.т.н. проф. кафедри УП Н.С.Бушуєва (2009); д.т.н. проф. кафедри УП Ю.М.Тесля (2009); к.т.н., доцент кафедри УП Ю.Ф.Ярошенко (2009).

2008–2009 року співробітники університету отримали дипломи лауреата премії Академії будівництва України імені М.С.Буднікова. Це к.т.н., проф., завідувач кафедри товарознавства та комерційної діяльності в будівництві П.В.Захарченко, к.т.н., проф. кафедри архітектурних конструкцій В.Д.Віроцький; к.т.н., проф. кафедри металевих та дерев'яних конструкцій (МДК) Л.І.Лавренко; к.т.н., проф. кафедри архітектурних конструкцій О.М.Малишев; к.т.н., професор кафедри МДК О.О.Нілов; к.т.н., проф. кафедри технології будівельних конструкцій і виробів М.А.Новгородський; д.т.н., проф. кафедри архітектурних конструкцій О.В.Сергієвчук.

Вагомим частинкою наукового життя Університету є студентська наука. Чи результати студентських досліджень оцінено за кордоном? Чи отримали молоді вчені гранти, премії, стипендії для обдарованої молоді?

– Молоді учні університету протягом 2007–2009 років нагороджені преміями Президента України. Серед них: докторант кафедри будівельних матеріалів Г.Ю.Ковальчук; доцент кафедри будматеріалів О.А.Гончар; доцент кафедри будівельних конструкцій і виробів В.В.Павлюк; мол. наук співробітник О.Ю.Ковальчук; доцент кафедри будівельних машин Є.В.Горбатюк, асистенти кафедри будмашин В.П.Рашківський та О.А.Тетерятник.

Протягом останніх літ (2006–2008) викладачі, співробітники, молоді вчені КНУБА отримували гранти: Президента України для обдарованої молоді (асистент кафедри охорони праці і навколишнього середовища (ОПНС) О.Ю.Пермінова, мол. наук співр. ДНДІ ВМ О.Ю.Ковальчук та аспірант кафедри ОПНС М.Ю.Яців), молодих

вчених університету (21 особа) за рахунок спецкоштів на загальну суму 156,6 тис. грн., стипендія голови КМДА для обдарованої молоді за особистий творчий внесок у розвиток міста, високі досягнення у суспільному житті (к.т.н., доцент кафедри будівельних матеріалів О.А.Гончар).

Стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених отримали 9 співробітників університету: к.т.н. І.І.Солодкий; к.т.н. В.П.Рашківський; к.т.н., доцент О.А.Гончар; к.т.н. О.Ю.Ковальчук; М.О.Клименко; к.т.н., доцент Г.В.Давидюк; асистент К.І.Почка; асистент М.О.Пристаїло; к.і.н., доцент В. Ф.Деревінський.

Успішній роботі по підготовці наукових кадрів сприяє злагоджена робота 9 спеціалізованих вчених рад по захисту докторських і кандидатських дисертацій.

В Університеті діють редколелії 12 наукових збірків, які зараховані ВАК України як фахові. Крім того, співробітниками закладу спільно з Асоціацією інженерів електроелектричних технологій України видається фаховий журнал "Нова тема". 2010р. Київський національний університет будівництва і архітектури разом з Одеським національним політехнічним університетом та Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти України став засновником науково-методичного журналу "Актуальные проблемы профессиональной прикладной физической подготовки".

Колектив університету підтримує тісні наукові зв'язки з Національною академією наук України, науковими організаціями СНД, виконує міжнародні проекти спільно з найвідомішими зарубіжними фірмами, бере активну участь у роботі міжнародних організацій.

Спроба аналізу

ВИКЛАДАЦЬКІ ЗНАННЯ ПЛЮС
СТУДЕНТСЬКІ ІДЕЇ

Юрій Тимофеев – к.т.н, доцент кафедри організації і управління будівництвом, куратор будівельного факультету вирішив проаналізувати громадське життя студентства факультету. До речі, саме Юрій Едуардович, на думку редакції газети університету, є найвідповідальнішим та найстараннішим в співпраці з пресою, чого не можна сказати про інших: і викладачів, і студентів факультетів, які прагнуть бачити про себе дописи в газеті, але нічого не вчиняють. Як каже

чуваська мудрість: Не будеш говорити – не буде слів, не будеш теслярювати – не буде трісок. Слово Ю.Е.Тимофееву.

– Хто з нас не був студентом? При слові "студент" в пам'яті – шалені вечірки, перше кохання, нічні підготовки до іспитів, останній дзвоник... Одним словом, царство виняткової анархії та безкінечного драйву. Правда, це на перший погляд, та й з висоти минулих літ.

Неорганізованих суспільств майже не існує. Як і кожна інша система, суспільство (студентство – не виняток) тяжіє до самоорганізації. В студентських колах ХХ-го століття такою формою був комсомол. Тепер, у ХХІ-му столітті, по досить тривалому пануванню анархії та безвідповідальності на зміну осередкам ВЛКСМ прийшла система органів студентського самоврядування. Щоправда, перший млинцев на нашому будівельному виявився грудкою, тобто перший склад студради на чолі з В.Терешкевичем (ПЦБ) надто дівчим та самостійно мислячим не був. Візьмемо сферу культурного просвітництва – тут фундамент майбутніх успіхів закладався не офіційною студентською організацією і не консервативно налаштованим деканатом, а установою опозиційною для них обох – неформальним клубом "Молодіжна Стихія". До активістів клубу можна віднести віце-президента С.Владимирова (нині викладач кафедри економіки будівництва), першого віце-президента К.Полуденну, секретаря В.Рябця, звукорежисера М.Зверева, членів клубу: Н.Борщову, С.Дзюбенку, О.Кузьменку, В.Ольшеску та ін. Всі вони – студенти КНУБА – сьогоднішні фахівці, які зуміли знайти себе. Вони заклали підвалини самоврядування на факультеті. Досвід же, який здобули, безперечно, став корисним в новому житті.

2006 рік. Ситуація кардинально міняється в краший бік. С.Світлична, обрана головою студради факультету, розпочинає радикальну реформу – зламування старої системи відносин. Тепер вищий розпорядно-виконавчий орган студентів і його підрозділи здобувають певну автономію, яка підтримується новим складом деканату, більш реформаторським за поглядами. Нині на горизонті історії постають особистості: Є.Донець (перший заступник голови студради), І.Зелінська (секретар студради), А.Коновальчук (головний редактор стінгазети), Р. та Л.Мельники (лідери культурного сектору), Н.Денисенко (гол. фотограф), М.Долінін (гол. модератор) тощо. Це був найсильніший склад студради за всю її новітню історію. В ній не було жодної ключової фігури, на яку не можна було б поклатися. І, головне, – це була дружня команда! Але не в образі буде сказано, ця студрада не зуміла вчасно зупинитися. Все більше оволодівав умами керманчик девіз: "Студент – все, викладач – ніщо" при цьому не маючи ані досвіду, ані знань. На жаль, це помилка і нинішніх студентських лідерів.

2007 року на базі клубу "Молодіжна Стихія" створено Службу волонтерства, благодійництва і милосердя КНУБА, яка взяла на себе добровільні обов'язки громадського координатора студентського самоврядування.

Черговий голова РСС будівельного факультету Є.Донець достойно

розпочав свою діяльність на посаді. За його правління будфак вдруге виграв "Візитну картку факультету" (2008), потім, 2009-го, зайняв в цьому конкурсі II місце, продовжив традицію Днів факультету (до речі, якраз Є.Донець започаткував цей захід ще в складі попередньої студради). Були численні майстер-класи, які проводив Женя для активістів самоврядування та всіх бажуючих, дискотеки та ін. Діяльність цієї студради замикалася на культурній та частково спортивній роботі та втрачала здобутки попередників. Потрапити до студради було дуже важко – стояв неподоланий бар'єр, виставлений головою РСС Донцем, яким володіла пристрасть до владних повноважень. Серед тих, хто зміг потрапити до студради, назву О.Віхарева, Я.Саєнко, П.Совича, І.Геч, С.Гринкевича, В.Коваленка, О.Конончук, А.Леугу, Л.Молодець та ін. Мало за кого можна сказати, що добре проявили себе в цій діяльності... одним словом, курс на верховенство студентів, об'єднаний монополізацією думки та культом лідера в студентському середовищі, виявився хибним.

Таким чином курс Світличної-Донця не виправдав очікувань... На факультеті 23 березня 2010 року пройшли чергові вибори.

Лідером студентів стала представниця МО Дар'я Багнева. Дівчина не входила раніше до складу попередньої студради, тому що перевелася до КНУБА з Одеської академії будівництва та архітектури, де традиції студентського самоврядування значно сильніші та розвиненіші. Маючи рішучість, сміливий та сильний характер, Даша Багнева взялася за реанімування стилю роботи, в якому дружба і професійність ідуть паралельно, і є ознакою колективу, який функціонує. Це не легко, тому що не всі молоді люди здатні заради звершень в громаді, придушити власні амбіції та піти на компроміс.

Звичайно, Даша не застрахована від помилок, нарешті їй, як дівчині, набагато важче. Але планку взято високу. Тепер на факультеті створено ініціативний культурно-масовий комітет з Марічкою Андрухів, Даша підтримала ідею художньої самодіяльності та інтелектуальних ігор (наслідком чого став інтелектуальний марафон "П'ятеро кімлівих", організований М.Андрухів та О.Стасюком). Завдяки Даші та С.Середі активніше запрацював інформаційний комітет, функціонує соціальний проект С.Гринкевича та О.Конончук з працевлаштування студентів. Хочеться відзначити і членів студради Ю.Карпенко, Ю.Костареву, О.Лугову, О.Спусканюк, А.Звездинського, Є.Селівестрова, справді активних і небайдужих до долі будівельного факультету.

Необхідно звернути увагу й на те, що саме тепер гармонізовано відносини з викладацьким корпусом на засадах рівноправного партнерства та Службою волонтерства. Отже, викладацькі знання плюс студентські ідеї та енергія дорівнюють розвитку будфак. Такий нині девіз у студради. Зважуйтеся!

Ю.Тимофеев

"УСПІШНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ В
ЗГУРТОВАНІ КОЛЕКТИВУ"

Людмила і Руслан Мельники – сектор культурної роботи РСС

Людмила! Ви з братом Русланом кілька років були лідерами культурного сектору в студентському самоврядуванні факультету. Чи були створені умови на факультеті для самореалізації студентів і вирішення питань у різних сферах студентського життя?

Протягом перших двох років навчання в університеті ми знали лише, що студентське самоврядування має бути на факультеті, проте жодних фактичних його проявів не було. Завдяки бажанню і наполегливості багатьох студентів рада студентського самоврядування факультету була створена, сформувалися і нап-

рямки її діяльності: науковий, культурно-масовий, спортивний, інформаційний та ін. Кожному студенту, котрий мав бажання потрапити до наших лав, надавалася можливість проявити себе в одному чи декількох напрямках. Результати діяльності й засвідчували вступ до студради. Головне, на нашу думку, в студраді треба мати бажання працювати, організувати дружній, творчий колектив...

Газета знає про вашу з Русланом активну роль у різних сферах студентського життя. Яка, на ваш погляд, власна діяльність була найуспішнішою, цікавою й була оцінена студентами, деканатом, адміністрацією університету?

Звісно, це розвиток культурного сектору не лише факультету, але й університету. Особливо цікаво було здійснювати організацію, готуватися і безпосередньо, брати участь в концертах факультету та університету.

Чи виступали Ви з ініціативами виступати на адміністрації університету з студентської (аспірантської) і молодіжної проблематики?

В нашій студентській діяльності такої практики не було. Проте, при

виникненні певних проблем студентська рада самоврядування вирішувала їх самостійно.

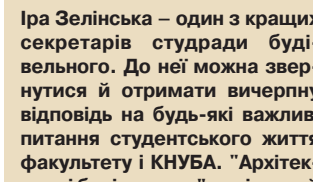
Чи розвиває студентське самоврядування особистість студентів, чи допомагає вирішенню питань в різних сферах студентського життя?

Ви знаєте кожний студент – це вже особистість, котра має свої бажання, ідеї та переконання. А студентське самоврядування є лише важелем їх розвитку, що допомагає виявити в собі потенційних лідерів, виробити у них навички управлінської та організаторської роботи з колективом, сформувати майбутню еліту нашої нації.

Щоб хотіли побажати нинішньому і майбутньому складу студентського самоврядування з досвіду своєї роботи?

Студрада факультету мала важливе значення у нашому житті, залишила лише приємні й незабутні спогади. Тому, окрім бажання, ентузіазму та виділеного студентом часу, успішність діяльності студентського самоврядування залежить від згуртованості колективу. У першу чергу, бажано членам нинішньої ради факультету: бути дружніми і компетентними один до одного. Для майбутнього покоління, звісно, – наснаги, творчих злетів, драйву, незабутніх вражень, нових цікавих ідей!

Підготувала Олена Марчук

"САМОВРЯДУВАННЯ ДАЄ МОЖЛИВІСТЬ
СФОРМУВАТИ ДУМКИ І ПЕРЕКОНАННЯ..."

Іра Зелінська – один з кращих секретарів студради будівельного. До неї можна звернутися й отримати вичерпну відповідь на будь-які важливі питання студентського життя факультету і КНУБА. "Архітектура і будівництво" вирішила й собі задати дівчині питань, щоб перевірити твердження викладачів і студентів факультету. Чи ефективна діяльність студентського самоврядування в житті вашого будівельного факультету? Чи були вирішені важливі питання щодо підвищення якості студентського життя?

Безумовно, студентське самоврядування змінило на краще життя факультету. Студенти дійсно зацікавилися життям факультету та університету, підвищився рівень культурно-масової діяльності факультету, збільшилось відвідування семінарів, конференцій, круглих столів. Рада самоврядування факультету спростила відносини профкому зі студентами, що дало можливість останнім отримувати більше інформації профкомом. Саме Рада створила на факультеті так зване "бюро курсів", діяльність якого допомагає контролювати роботу старост та сприяє студентам у вирішенні їх питань. Тепер замість того, щоб в паніці бігти до методистки чи декана студенти знають, що можна зателефонувати до будь-якого представника Ради чи просто прийти на засідання та проконсультуватись.

Чи використовуєте ви і інші студенти можливості студентського самоврядування для самореалізації та розвитку? Як це можливості?

"РОБЛЮ ВСЕ, ЩО МОЖНА ЗРОБИТИ ЗАРАЗ..."

Газета запропонувала студентам кількох факультетів відповідати на питання різноманітної тематики. Серед них: "Що найцікавіше і найтяжче у студентському житті?", "Що ж найбільше турбує нашу молодь?", "Чи важко молоді КНУБА самоврядування?", "Чи потрібні відповіді студент архітектурного Максим Рохманійко. Читайте! Максиме, ти вже 3-й рік навчаєшся в КНУБА. Що в навчанні подобається, а що змінив би?"

Загалом навчанням надзвичайно задоволений... Дуже подобається викладання спеціальних предметів. На архітектурному імпульсе, насамперед, підбір предметів для вивчення. Єдине що, можливо, відніс би до групи "змінює би", це наявність предметів, яким хотілось би приділяти більше уваги, та тих, які зовсім не цікаві. Відтак було б добре, щоб студент мав вибір. Скажімо, я, наприклад, хотів би більше вивчати сучасні технології в будівництві, сучасну архітектуру, енергозбереження; натомість менше приділяти уваги історії Радянської або Української архітектури. Предмети потрібні для загального розвитку, але для них я б надав можливість визначити чи обрати наскільки заглибитися у вивчення предмету студентом, а не викладачем. Тому що є люди, яким важко даються точні науки, як опір матеріалів, теоретична механіка, і вони змушені витрачати на них багато часу, щоб отримати залік. Отже, страждають значно важливіше предмети як архітектурне проектування. Необхідно, щоб студенту архітектур-

ного, нічого не заважало для оволодіння цієї дисципліною.

Як вчився всі семестри в університеті? Чи брав участь в олімпіадах, конференціях, виставках?

Вчився цікаво. Мав відмінні оцінки з диференційованих предметів. Зараз віддаю більшість часу проектуванню, і серйозно не займаюся якими-небудь конкурсами. Тому особливими успіхами похвалитися не можу. Відтак на виставку раз потрапила моя зупинка, але це не ті успіхи, про які слід говорити. Поки тільки роблю все, що можна зробити зараз, щоб невдовзі працювати над тим, що раніше здавалось неможливим.

Як вважаєш, нинішні студенти вчать з примусу чи навпаки?

Нинішні студенти, як і всі інші, навчаються як з бажанням, так і без нього. Все залежить від окремої людини.

Ким бачиш себе після закінчення КНУБА? Викладачем чи...
Можливостей в сучасному світі так багато, і вони настільки відкриті сьогоднішніми молоді, що я б не будувати такі далекі плани. Зараз я

навчаюся в КНУБА і дуже щасливий від цього.

Як проводиш вільний час? Про що мрієш?

Цікавилось мистецтвом у всіх його проявах. Звісно ж архітектурою понад усе. Особливо захоплююсь класичним і сучасним живописом, скульптурою; сучасним фестивалем кінно, особливо короткометражним; дуже різними стилями музики; рекламою; театром, люблю цікавих, мислячих людей.

Щоб ти напередодні 80-ліття нашого КНУБА хотів побажати викладачам, студентам, друзям... Чи потрібно вступати у КНУБА навчатися архітектурі?

Всім побажав би здоров'я і задоволення від улюбленої справи, викладачам – не змінюватись. На архітектурі вступати потрібно, звісно, що саме в КНУБА, якщо цікавить ця спеціальність, або і навіть тим, хто не визначився з майбутнім. Вітаю всіх студентів і викладачів з такою датою!

Максим Рохманійко,
студент АБС 326

ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕКИ КНУБА В ОБЛИЧЧЯХ

1 вересня. Початок осені й нового навчального року для всіх освітян. На площі перед Київським національним університетом будівництва і архітектури радісний гомін, веселі молоді обличчя... Знайомою дорогою крокуємо до рідної бібліотеки вже 38 років... Ціле життя. Мабуть, такими життями і вимірюється історія – історія в особистостях. Історія нашої університетської бібліотеки не виняток. У рік її 80-річчя хочеться згадати людей, життями яких вимірюється й історія бібліотеки.

Засновано її, як і КІБІ, 1930 року, й тоді ж бібліотека прийняла перших читачів. Було в ній лише три відділи, і працювало шестеро бібліотекарів, фонд складав лише близько 10 тис. примірників. Проте, який це був фонд!

Основа його – література, передана Київським політехнічним інститутом, художнім інститутом та Київським інститутом цивільних інженерів. У фонді були цінні книги і унікальні зразки як вітчизняного, так і зарубіжного книгодрукування: книги з архітектури та мистецтва, фахові журнали тощо. Ці видання й зараз є окрасою нашого фонду і користуються неабияким попитом серед студентів. Коли дізнаєшся, що унікальні книги уціліли в пожежах окупованого фашистами Києва (1941–1945), то диву даєшся.

Україна найбільш постраждала від руйнування бібліотечних установ та їх книжкових фондів у роки Великої Вітчизняної війни. Тільки в Києві було знищено чи вивезено до Німеччини 4 млн. книг. У роки лихоліття постраждали фонди бібліотек Київського університету ім. Шевченка, консерваторії, бібліотеки Академії наук і інших закладів. Саме тому фонд нашої бібліотеки – унікальний, бо зберігає найбільш повну, ретельно укомплектовану літературу за фахом "будівництво", "архітектура" та суміжні спеціальності, включаючи і довоєнні видання. Як же це стало можливим?

СПАСІННЯМ ДОРОГОЦІННОГО
ФОНДУ ЗАВДЯЧУЄМО ІМ...

У колективі бібліотеки та університету поколіннями передається переказ про те, як унікальний фонд бібліотеки КНУБА і всі облікові документи (інвентарні книги, в яких відображається рух і облік всього фонду,) змогли пережити роки війни.

...В будинку по вул. Пирогова, 9, де були розташовані інститут і бібліотека, під час війни німці збирались розмістити комендатуру. Тому все, що знаходилось в приміщеннях, мало бути знищене. Викладачам КІБІ і співробітникам бібліотеки вдалось перенести цінне обладнання і навчальний фонд в окреме приміщення, та навіть після цього гарантувати його збереження ніхто не міг. Тоді завідувачці бібліотеки (чи однієї з її співробітниць) вдалось отримати охоронну грамоту й написати об'яву німецькою мовою про заборону входу до приміщення. Цей простий "винахід" і став запорукою збереження дорогоцінних фондів.

Ім'я тієї, хто вдався до таких хитрощів, щоб зберегти наукове надбання, не відоме. Майже всі довоєнні особисті справи відділу кадрів і бухгалтерії інституту було знищено. Проте збереглися документи від 1943-го і наступних років, коли після визволення Києва, інститут повернувся за евакуації та відновив свою діяльність. З них відомо, що в 1944–45рр. зав. бібліотекою була Марія Іванівна Іович. Ця жінка не мала бібліотечної освіти, проте, судячи з документів, була парт. працівником з вищою партійною освітою – активна, принципова людина. Марія Іванівна була й першим пововеним головою профкому інституту. Отже, мабуть, завдяки їй сьогоднішні студенти мають змогу користуватися дорогоцінними довоєнними виданнями. Хоч тоненька особиста справа Марії Іванівни не відображає, де вона знаходилася й чи була в Києві 1941 року, під час окупації.

А, може, це ще одна Марія Іванівна, але Івановна, яка стала завідувачкою бібліотеки після М.І. Іович? Вона займала цю посаду до 1950-го, а 1943 року була серед тих, хто поновлював і організовував роботу бібліотеки після війни. Це був значущий і фаховець, акуратний і досвідчений спеціаліст бібліотечної справи, про що свідчать всі документи, які збереглися. Втім, до війни і під час окупації Марія Іванівна не пра-

М.І.Іванова

цювала в бібліотеці. І все-таки, мабуть, це прости й бібліотекар Домініка Кузьмівна Лягуцька? Згідно документів, вона працювала в бібліотеці з січня 1945-го до травня 1950-го... Проте, в автобіографії, яка написана живою, красивою мовою, дуже детально і яскраво, як оповідання про долю жінки, понівечену війною, говориться, що Домініка Кузьмівна трудилася в бібліотеці КІБІ з квітня 1935 р. до вересня 1941р., володіла німецькою... Тобто це час, коли бібліотеку було закрито. Ось, що пише Домініка Кузьмівна у автобіографії: "...С одної сторони потеря матери в 1940г., и помощь младшей сестре, которая осталась с 3-мя малышами без кормильца, с другой стороны библиотека, за которую я тоже болела душой и не могла бросить на произвол судьбы. И я осталась в Киеве". Іншими словами, хоч нам поки що не відомо, кому завдячувати спасінням бібліотечних фондів під час війни, Домініка Кузьмівна Лягуцька, напевно, була серед тих, хто цьому допоміг.

ЇХ ЖИТТЯМИ ВИМІРЮЄТЬСЯ
ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕКИ

Після війни бібліотека й надалі знаходилась на вул. Пирогова, 9, в тісному приміщенні з високими стелями і скрипучими дерев'яними стелажми. Щоб дістатися до книжок на верхніх полицях, співробітникам доводилось збиратися по драбині. Було це дуже незручно і обтяжливо, до того ж, книжковий фонд бібліотеки постійно зростав і вимагав суттєвого розширення площ. То ж, коли 1967 року збудували навчальний і адміністративний корпус інституту по Повітрофлотському проспекту, 31, основні відділи бібліотеки, зокрема, головне двоповерхове книгосховище, великий студентський читальний зал та декілька інших, переїхали туди. Очоловав бібліотеку Іван Данилович Малицький.

Директори бібліотеки:
Н.Хілобоченко (нині)
та І.Петровська (1975–2000)

Протягом 25 років (1975–2000) бібліотекою керувала Ірина Сергіївна Петровська. Площу книгозбірні було значно розширено: три відділи і адміністрацію 1979 р. перенесено на 7 поверх Лабораторного корпусу, а ще через три роки відділ літератури з питань архітектури та мистецтва "переїхав" до архітектурного корпусу.

С.Біба і Н.Хілобоченко

Г.Семенець

М.Золотаревська

Ірина Сергіївна мала дві вищі освіти, була досвідченим і грамотним спеціалістом, вимогливим, насамперед, як до себе, так і до кожного працівника окремо, і до роботи бібліотеки в цілому. Була послідовною в досягненні намічених цілей, вірно своїм переконанням. За її часів бібліотека зміцніла, визначила напрямки своєї діяльності, започаткувала традиції, які й зараз підтримуються в колективі. Організовано було нові відділи, впроваджено нові форми роботи з читачами. Помічником в роботі Ірини Сергіївни протягом 16 років була її заступник Світлана Ігорівна Біба.

В цей же час бібліотека отримала 1-шу, найвищу серед вузівських бібліотек, категорію, що дало можливість збільшити штат співробітників. Одночасно значно зріс бібліотечний фонд – до 1 млн. примірників.

Лоцманами в мінливому океані книг завжди були комплектори. Окрім досвіду і професійних знань, комплектор повинен мати ще й інтуїцію, а інколи вміння оправданно ризикнути. Протягом десятиріч наш фонд комплектували знавці своєї справи, справжні "специ" – Катерина Петрівна Северіна та її "спадкоємиця" Галина Данилівна Семенець. Завдяки їх кропіткій роботі, фонд бібліотеки має всі фахові видання, які видавались спеціалізованими видавництвами до 1990 р., тобто до часу, поки існувала

чітка система комплектування, і була можливість відслідковувати всю друковану продукцію.

Берегинею ж мільонної книжкової скарбниці протягом вже 47 років є Марія Володимирівна Золотаревська, яка сьогодні є зав. відділом книгосховища. Вона досконало знає всі тонкощі своєї справи: зберігання, розташування, контроль, переоблік, списання книжкового фонду тощо. Чесна, скромна, доброзичлива, Марія Володимирівна майже все своє трудове життя віддала вузівській бібліотеці і є прикладом працьовитості і відданості. Антоніна Василівна Мойса була засновником інформаційно-бібліографічного відділу і перша почала проводити практичні заняття зі студентами з основ бібліотечно-бібліографічних знань. Не можна не згадати індексатора Валентину Яківну Гордієнко. При шифруванні книг вона майже ніколи не користувалась УДК (універсальна десяткова класи-

А.Мойса

фікація), тримаючи все у пам'яті. Валентина Яківна писала фіолетовими чорнилами, дерев'яною ручкою з пером навіть тоді, коли весь світ давно перейшов на кулькові ручки. В паперовому каталозі бібліотеки і досі можна знайти картки, написані її чітким, бездоганим почерком – зразок каліграфії, так званого, "бібліотечного почерку".

...Кожне десятиріччя вносило свої особливості і корективи в роботу бібліотеки КНУБА: відлига і свободи 60-х, ідеологічно-заполітизовані 70-ті і 80-ті роки, бурхливі і руйнівні 90-ті, новітні 2000-х... Час вимагав нових нестандартних рішень, знань, навичок, організації роботи, тобто спеціалістів нового покоління. У витоків цих новацій стояла Ольга Григорівна Хлаповська – нині заступник директора бібліотеки. Її ентузіазм, небайдужість, бажання змін стали запорукою перетворень. Наразі бібліотека йде шляхом комп'ютеризації всіх технологічних процесів, удосконалення послуг користувачам, створення комфортних умов для роботи працівників і читачів. Сьогодні до дружнього, працюючого, професійного, оптимістично налаштованого колективу бібліотеки вливаються нові сили – розумні, енергійні, амбіційні молоді дівчата. Їх молодість, помножена на знання і досвід старших колег – складові, які є запорукою успіху. Разом з ними, повз мене проходять жіночі долі – перше кохання, надійні друзі на все життя, навчання, декретні відпустки, діти, онуки. У кожного зі співробітників бібліотеки КНУБА своя доля, своє життя. Разом це створює долю бібліотеки, її та нашу історію.

Наталія Хілобоченко,
директор бібліотеки КНУБА

P.S. Особиста подяка за допомогу у підготовці матеріалу колективу архіву університету в особі В.С.Онопрійчука і співробітників.

ВЧИТЕЛЬ,
ВЧЕНИЙ,
ОРГАНІЗАТОР:
ЮРІЙ
ФЕДОРОВИЧ
ЧУБУК

Багато років минуло з часу, коли передчасно 1993 року пішов із життя

Юрій Федорович Чубук – великий вчитель, вчений, організатор, професор, який свого часу працював на посадах: декана заочного факультету (1959–1961), першого проректора з навчальної роботи (1961–1973), завідувача кафедри експлуатації та ремонту будівельних машин (1968–1988), професор кафедри (1988–1993). Сорок років тому під керівництвом проректора Чубука наш КІБІ взявся за вирішення проблеми наукової організації навчального процесу, в результаті якої було створено сімейство навчальних машин від "КІБІ-3" до "КІБІ-11", які знайшли застосування у всіх вузах і середніх навчальних закладах СРСР.

І чим далі час відділяє нас від співпраці з Юрієм Федоровичем, тим яскравіше усвідомлюєш ту велику працелюбність, високий професіоналізм, відданість справі у підготовці і вихованні кваліфікованих спеціалістів. Особливо вражало у характері Юрія Федоровича поєднання таких, на перший погляд, несумісних рис характеру, як ретельність і обов'язковість, величезна вимогливість до себе, і до оточуючих з будь-якої діяльності в інституті, і в той же час людські якості: доброзичливість, щирість й тактовність.

Пригадую часи, коли готував текст кандидатської дисертації – це була школа всього того, що пов'язано із сутністю, послідовністю та чітким висловленням думки, результату. Зацікавленість в результаті експериментальних досліджень, вміння виділити головне, особливо притаманне йому, як керівникові аспірантів. Часто-густо Юрієм Федоровичем посилався на історію спілкування між керівником і аспірантом, щодо достовірності отриманих результатів, коли аспірант (десь в США) за невірні відповіді був суворо покараний, а керівника, що здійснив це покарання, суд визнав невинним.

Своїм учням професор Чубук прищеплював любов до праці, відповідальності й культури у житті. Залишився у пам'яті як високоосвічена людина – цитував напам'ять вірші О.С. Пушкіна, цілі тексти із відомих романів Ільфа і Петрова, сам писав дотепні і цікаві вірші, досвідчено знав і ділився своїми знаннями щодо історії Києва, України. Вмів красиво відпочивати влітку на берегах Дніпра, Десни, рівних не було у майстерності ловити рибу. Високий, стрункий, красивий чоловік з великим гумором, ширим серцем, чуйною душею – таким залишиться на всі віки у пам'яті викладачів і співробітників університету, наш Юрій Федорович Чубук.

І. Назаренко,
завідувач кафедри МОТП,
професор

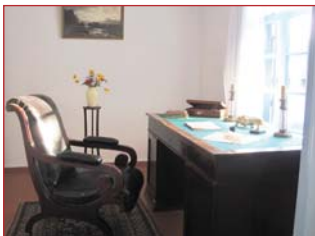
Колектив бібліотеки КНУБА сьогодні

Лермонтов примагничивает...

"КАК СЛАДКУЮ ПЕСНЮ... ЛЮБЛЮ Я КАВКАЗ"

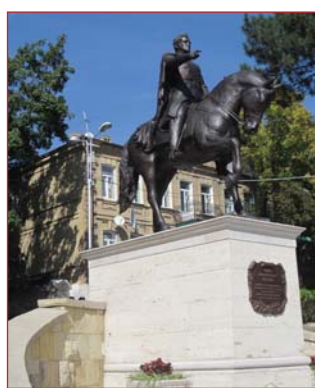
Фотографии автора материала

Этот домик – последний приют
М.Ю.Лермонтова

Кабинет М.Лермонтова

Последние стихи написаны
за этим столиком

Место дуэли поэта

"...голова Машука дымилась,
как, загашенный Факел..."
(М.Лермонтов)

Памятник генералу А.Ермолову

В 2011 году исполняется 170 лет со дня гибели Михаила Юрьевича Лермонтова. Но до сих пор его образ остается противоречивым, не до конца разгаданным, оставляющим желание узнать что-то новое, неизвестное. И если престижно читать Шекспира в подлиннике, хочу поделиться на родном языке русского поэта о своей поездке на Северный Кавказ.

Лермонтов как поэт и как личность всегда примагничивал мое внимание, поэтому возможность поездки на Кавказ стало осуществлением моей давней мечты. С момента последнего посещения прошло 22 года...

В 1970–80е годы многие из нас там бывали, принимали лечение. Только не этим привлекал меня Пятигорск, Кисловодск, Железноводск... Эти места неразрывно связаны с именем великого поэта, с его любовью к горам, целебным источникам, вокруг которых только начинали возводиться известные нам курорты. Пятигорье – это частица жизни поэта, навеки запечатленная в старинных домах и памятниках, в синеватых горах и прозрачной лазури неба...

Из истории мест
священных...

Сто восемьдесят пять лет назад, в 1825 году, Пятигорск состоял только из одной главной улицы и трех поперечных, застроенных небольшими домами, вокруг города располагались казацкие пикеты для защиты его от горцев.

Главкомандующим на Кавказе был герой Отечественной войны 1812 г., командир Отдельного Кавказского корпуса, опальный генерал А.П.Ермолов, соратник А.В.Суворова и М.М.Кутузова. Имя генерала неоднократно встречается в произведениях М.Лермонтова: "Герой нашего времени", в стихотворениях "Валерик", "Мцыри". Память кавказцев о Ермолове воплотилась в монументе, который до настоящего времени украшает город. Генералу обязаны и тем, что именно он пригласил итальянских архитекторов братьев Бернардацци для застройки городов на Кавказе. Несмотря на перемены, происшедшие более чем за полтора века, те же старинные улочки, избегающие на склоны Машука, особнячки и в Кисловодске, и в Пятигорске переносят нас в романтику того времени.

Может быть и сегодня, в наш прагматичный век, нужно оставаться романтиком, чтобы теми же глазами, и с теми же чувствами воспринимать красоту и величие этих гор.

"...чтоб вечно их помнить,
там надо быть раз,
как сладкую песню люблю я
Кавказ..." – так выразил свою любовь Лермонтов.

Домик под камышовой крышей, домик Лермонтова. Сюда приходишь с замиранием сердца. Он стал последним приютом молодого поэта – тут прожил он два месяца своей жизни. Здесь написаны последние его стихотворения. В любое время года здесь всегда многолюдно, потому что отсюда он ушел в вечность. Кстати, одно из самых пронзительных стихотворений М.Ю.Лермонтова "Выхожу один я на дорогу..." написано в Пятигорске за несколько дней до его дуэли с Мартыновым. Что-то предчувствовал? Напророчествовал? Не знаю, но спокойно читать и слушать романс на эти стихи невозможно. Сильно берет за душу.

На месте дуэли Лермонтова всегда букеты живых цветов и постоянный поток экскурсий и свадебных кортежей. У подножья Машука лес расступается, открывая просторную поляну. На фоне печальных темных елей стоит белый восьмиметровый обелиск, окруженный оградой с фигурами грифов и барельефом поэта (скульптор Б.И.Микешин, 1915 год). Первый рукотворный памятник появился несколько десятилетий спустя после дуэли и неоднократно видоизменялся под воздействием времени и властей, но никогда к нему не "заросла народная тропа".

Провал, грот Дианы,
Долина арфы...

Теперь подробнее расскажу о памятных местах: о "Провале" с его бирюзового цвета целебным озером; о Пятигорском бульваре с Ресторацией, построенной в стиле классицизма с колоннами, где останавливались А.С.Пушкин, М.Ю.Лермонтов,

Л.Н.Толстой; о гроте Лермонтова, откуда он любовался белоглавым Эльбрусом; о гроте Дианы, где за два дня до гибели Лермонтов устроил красивый праздник для близких друзей. Хотя лучше увидеть все своими глазами или хотя бы еще раз перечитать роман "Герой нашего времени" и другие произведения М.Лермонтова, где он оживил и увековечил красоту Северного Кавказа.

...Когда в 1837 году поэт снова приехал в Пятигорск, он был удивлен происшедшими здесь изменениями. Там, где располагался казацкий пост, стояла изящная беседка, четко вырисовывающаяся на фоне неба. Места по соседству с "Золотой арфой" воскрешают в памяти страницы повести "Княжна Мери". На площадке, где стоит теперь здание Академической галереи, как-то находился Елизаветинский источник, у которого обычно собиралось так называемое "водяное общество". У источника Печорин встречается с юнкером Грушницким. С источником связано знакомство с источником связано знакомство Грушницкого с княжной Мери. В этих местах завязывались и стремительно развивались описанные в повести события, которые и сейчас волнуют читателей. Одно из них – неожиданная встреча Печорина с Верой – произошло рядом в гроте, носящем теперь имя Лермонтова.

Большой известностью пользуется в Пятигорске "Провал". По мнению здешних ученых, провал – это не что иное, как угасший кратер; он находится на отлогости Машука, в версте от города. К нему вела узкая тропинка между кустарников и скал. В лермонтовское время это была еще полудикая местность. Сюда в один из дней совершают прогулку Печорин и княжна Мери: "Мы пришли к провалу; дамы оставили своих кавалеров, но она не покидала руки моей. Остроты здешних денди ее не сместили; крутизна обрыва, у которого она стояла, ее не пугала, тогда как другие барышни пищали и закрывали глаза..."

Поэтический гений Лермонтова оставил в Пятигорске неизгладимый след. Не только с его героями, но и с памятью о самом поэте связано здание ресторации. В свой последний приезд в Пятигорск поэт остановился здесь вместе со своим родственником А. А. Столыпиным. На другой день они переехали на квартиру в небольшой домик у подножья Машука. Недалеко от ресторации в одном из уголков парка "Цветник" расположен небольшой грот, украшенный колоннами и плитами травертина. Он был сооружен в начале 30-х годов прошлого века.

Грот Дианы с его естественной пещерой связан с памятью о последних днях жизни Лермонтова. Здесь 8/20 июля 1841 года, за неделю до дуэли, поэт и его друзья устроили пикник, оставивший много воспоминаний у современников.

Дуэль

...На одном из вечеров, 13 (25) июля 1841 г. Лермонтов встретился со своим давним знакомым Николаем Мартыновым. С ним Лермонтов был в приятельских отношениях со времен гвардейской школы, встречался с ним в Москве, Петербурге, на Кавказе. Двадцатипятилетний Мартынов Н.С. был красив, тщеславен, самолюбив. Он любил похвастаться, пооригинальничать: носил черкеску и большую шапку, а на поясе – большой кинжал.

Разговаривая с Эмилией Клигенберг в доме генерала Верзилина Лермонтов "начал острить на его счет, называя "горец с большим кинжалом". По роковому стечению обстоятельств эту фразу услышали все, кто находился в гостиной, в том числе и Мартынов. Он счел фразу за оскорбление и вызвал Лермонтова на

дуэль. 15 (27) июля 1841 года у подножья Машука, в 6 часов вечера, дуэлянты встретились. Секунданты (ими были Трубецкой, Столыпин, Глебов, Васильчиков) договорились об условиях проведения дуэли. Первым же выстрелом Мартынова поэт был убит. В это время разразилась гроза, пошел сильный дождь – казалось, само небо отозвалось на гибель поэта стоном скорби.

Много ещё поэтических шедевров создал бы Лермонтов, если бы пушечный выстрел у подножья Машука не прервал так рано его жизнь. 15/27 июля 1841 в этот домик было привезено с места дуэли тело убитого Лермонтова. Через день состоялись похороны. В апреле 1842 года гроб с прахом поэта был перевезён в село Тарханы и похоронен в семейной часовне рядом с могилой матери.

...15 октября 2010 г. в день рождения поэта в Пятигорске традиционно прошел Лермонтовский праздник поэзии. И хоть 196 лет – дата некруглая, но для Пятигорска имя Лермонтова священо. В этом году в библиотеке города прошла презентация новой книги литературоведа Александра Очмана "Лермонтов: жизнь и смерть". В Домике Лермонтова приняли и мои стихи, посвященные поэту.

Тамара Дембицкая,
сотрудник аспирантуры КНУБА

ДОМИК ЛЕРМОНТОВА

Неброский домик на двоих
под камышовой крышей
Был сдан за сотню серебром
Столыпину и Мише.

Тот дом прославлен навсегда
одним из постояльцев
Льшь потому, что стен простых
касались его пальцы.

Его, кто тайно по ночам
исписывал страницы,
Стихи творил и рисовал
в карикатурах лица.

Гостей радушно принимал
и развлекал азартно,
Но не любил и не везло
ему с игрою в карты.

Неброский домик, как музей,
теперь он всем известен,
Как будто собран из любви
написанных там песен.

Он сохраняет тайну дней,
последних дней поэта,
Все, что поведать не успел
в то роковое лето.

20.04.2010 Т.Дембицкая

М.Ю.ЛЕРМОНТОВУ

Как книгу, жизнь свою листая,
Я непременно каждый раз
На трех страницах замираю –
Там я и Северный Кавказ.

Три посещения мест священных,
Где жил и был убит поэт,
Остались в памяти нетленны
На протяжении долгих лет.

Я вспоминаю с наслаждением,
Как с Машука горел закат,
И ярких красок наваждение
Он тоже видел и был рад.

Волшебной арфы звук поющий
Собою воздух наполнял.
И он здесь, пробираясь в кущах,
Покая для души искал.

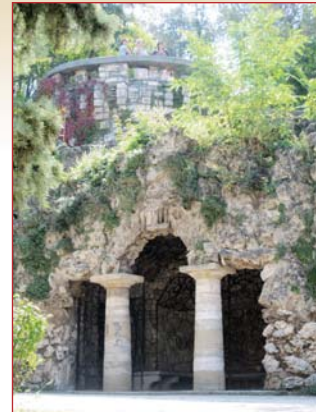
Его носил скакун надежный
По горным тропам с ветерком,
Но сбросить с кручи невозможно
Томивший сердце тяжкий ком.

Все ванны, лечашие тело,
Предлог, чтоб избежать войны.
Не тем он занимался делом,
Поэту войны не нужны.

И сколько б мыслей воплотилось
В его поэмах и стихах,
А сердце в клетке птицей билось,
Ему парить бы в облаках.

Жаль, кратка жизнь его земная,
Но на судьбу нельзя грешить,
Стихи звучат и не смолкают,
Ведь Гений может вечно жить!

20.04.2010 Т.Дембицкая

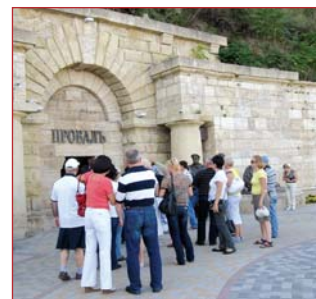
Грот Дианы

Парк Цветник

Грот Лермонтова

Желающих в Провал - достаточно

В кратере Провала – целебное озеро

Тут были лучшие ванны комнаты

Памятник М.Лермонтову
в Пятигорске

Спорт

"ORANDUM EST UTSIT MENS SANA
IN CORPORE SANO"

Це вираз римського поета Ювенала (I ст. н. е.), що в перекладі з латинської означає: "Треба молити, щоб в здоровому тілі був здоровий дух". Про здоров'я людини краще всього говорять його зовнішність, адже здоров'я і краса нерозривно пов'язані між собою. Зовнішній вигляд людини є відображенням його внутрішнього стану. І людина, організм якої гармонійно розвинений, світиться неповторним світлом. Фізичне здоров'я досягається самовладанням і цілеспрямованими зусиллями самої людини. Про діяльність спортклубу КНУБА розповідає професор М. Діленя:

– Спортивний клуб "Зодчий" як осередок Всесоюзного добровільного студентського спортивного товариства "Буревісник" існує в університеті вже 50 років. Першим головою спортклубу Київського інженерно-будівельного інституту (СК КІБІ) було обрано заслуженого майстра спорту, чемпіона Олімпійських ігор у Хельсінкі в командному залузі зі спортивної гімнастики Й.К. Бердєва.

Протягом 1985–1987 років спортивний клуб очолював О.О. Шайтан, а ще 12 років поспіль (1987–1999) – майстер спорту з вільної боротьби В.С. Фуркало.

1999-го СК КІБІ було реорганізовано у ФСК "Зодчий" КДТУ-БІА, який очолює заслужений працівник фізичної культури та спорту України, заслужений тренер України з боксу та кікбоксингу М.О. Діленя.

Діяльність спортивного клубу спільно з кафедрою фізичного виховання та спорту керує професор, заслужений працівник фізичної культури і спорту С.М.Канішевський. Він проводить значну роботу з метою залучення студентів до здорового способу життя, формування морально-вольових якостей, удосконалення фізичних можливостей, виховання позитивних рис характеру, досягнення успіху в спортивній та професійній діяльності.

Щорічно в університеті серед студентів та викладачів уні-

верситету проходить спартакіада, яку проводить спортклуб. Спортсмени з успіхом беруть участь у міських, українських та міжнародних змаганнях. Постійно до роботи клубу залучаються викладачі кафедри. Серед них ветерани та зірки спорту: Е.З.Адаменко – рекордсменка України та СРСР з легкої атлетики, заслужений майстер спорту СРСР, почесний майстер спорту Н.А. Давідюк (спортивна гімнастика); рекордсменка світу з плавання, майстер спорту міжнародного класу І.Ф.Земцов (водне поло), С.Ф.Гасанова – призерка світу та Європи (бокс, кікбоксинг).

Хочеться відзначити вихованців клубу, які досягли найяскравіших успіхів у здобутках: вихованця клубу у вітровоальному спорті В.Манкіна, який став дворазовим Олімпійським чемпіоном, легкоатлета Г.Дибенко, що був учасником XV олімпіади, Т.Беляєву – переможницю міжнародних студентських змагань Всесвітньої Універсіади. Були і Чемпіони СРСР: боксер В.Бендаловський та бадмінтоніст В.Нікіфоров, Н.Хрипушина до цього почесного звання дала титул Чемпіонки світу з акробатики. Чемпіоном світу і володарем Кубку світу став борець вільного стилю Г.Данько.

Пишається клуб і майстром спорту міжнародного класу, почесним майстром спорту з важкої атлетики А.Онуфрієвим, призером Спартакіади народів СРСР легкоатлетом П.Червердюком, гросмейстером шахів П.Платоновим, національним гросмейстером з шахових композицій Е.О. Рейценем,

майстром спорту, членом збірної команди України з боксу М.Шкодою.

Більшість студентів, які досягли високих показників у спорті, відмінно навчалися. Це майстри спорту СРСР: бігун на 800–1500 м О.Артеменко та металник молоту О.Заболотський, плавець О.Зверев, веслувальник С.Яницький і інші студенти-спортсмени.

За останні роки високих показників досягли студенти: чемпіон України з бадмінтону Д.Славородський виступом на чемпіонаті світу, гімнастка Н.Несветова стала Чемпіонкою світу з атлетичної гімнастики, В.Брунько у складі збірної команди України з міні-футболу отримав звання Чемпіону світу, О.Загоруйченко – срібний призер чемпіонату України з міні-футболу, В.Евстратенко – капітан команди збірної України з баскетболу, кікбоксер майстер спорту Є.Кутибаєв – п'ятиразовий чемпіон світу, С.Гасанова – призерка Європи та чемпіонка України з кікбоксингу, призерка світу з жіночого боксу, боксер Р.Мінгалієв став відомим професіоналом.

Неодноразово команди університету в комплексних спартакіадах Міністерства освіти посідали перші та прозові місця. Загальний внесок клубу у розвиток спорту – це підготовка спортсменів високого класу – майстрів спорту та об'єднань: Координаційної ради з питань фізичного виховання і спорту Міністерства освіти і науки України, Студентської спортивної спілки України, Комісії з фізичного виховання Міністерства освіти і науки України, Українських та міських федерацій з видів спорту і ін.

М. Діленя,
професор кафедри фізичної
культури і спорту

ЯК НАШІ КРИМ БРАЛИ

І справді як? Про свій туристичний велопохід до Криму розповідають читачам А+Б у вигляді нотаток студенти сантехнічного факультету Олександр Татусь та Дмитро Демченко. Читайте!

24.09.2010. – 26.09.2010. Команда спортивного туризму нашого університету здійснила велосипедний похід по Південному Березі Криму. У складі: керівник Олексій Леонідович Прокопенко, студенти СТФУ Олександр Татусь і Денис Демченко. Маршрут: Сімферополь – Бахчисарай – перевал Ай-Петрі – Гаспра – Севастополь – мис Фіолент. Протяжність подорожі 211 кілометрів, набір висоти (приблизно) 1200 метрів.

23.09.2010. Четвер 19:30. Зустрічаємось на Південному залізничному вокзалі біля фонтану. Пакуємо велосипеди. Несемося по перону. Наш вагон передостанній. Облаштувавшись у вагоні, сідаємо вечеряти. За кружкою гарячого чаю з лимончиком слухаємо анекдоти і розгадуємо загадки старенького дідуся – сусіда по плацкарту. Планування маршруту подорожі відкладаємо на ранок. Лягаємо спати, підлаштовуємось під ритм коливань вагона і стукіт коліс по рейсам.

Ранок. Непомітно за вікном проноситься Перекопський перешийок. Снідаємо залишками вчорашньої вечері. Олексій Леонідович дістає топографічні карти, починається жваве обговорення маршруту. Вирішуємо так: Бахчисарай – Великий Каньйон – Ялта – Севастополь – мис Фіолент. 11:15 Сімферополь. Погода сонячна, на небі ні хмаринки. Про осінь нагадує лише поодинокі пожовкле листя на деревах. Зібравшись, одразу тиснемо на педалі в сторону Бахчисарая. Прокрутивши десяток кілометрів від місця висадки, зупиняємось скуштувати яблук із саду, що тягнеться майже всю дорогу.

Спіймавши попутний вітер, минаємо Бахчисарай, навіть не зупиняючись. На черговій зупинці для поповнення запасів питної води, оцінюючи свої фізичні можливості і час, що залишився до заходу сонця, приймаємо рішення: не заїжджаючи до Великого Каньйону, одразу крутити на перевал Ай-Петрі. Залишивши позаду останній населений пункт, починаємо крутити вгору, дорога до перевалу. Кут нахилу дороги виявився більшим, аніж фізичні можливості нашої команди, і тому ми були змушені долати підйом пішки, інколи розбавляючи ходьбу педалюванням.

Несподіваний шурхіт ліворуч від дороги привертає нашу увагу: в метрах ста від нас зриваються з місця три великих олені й несуться в ліс подалі від нашого гучного пересування. Це піднімає нам настрій. Втративши багато часу на підйом, ми були вимушені змінити поставлену на сьогодні ціль – Ялту, на більш скромну "ночівлю в горах". 19:00 Сутінки. Починаємо шукати місце, де можна поставити палатку. Кругом майже обривистий схил гір і дорога серпантинном, по якій ми йдемо вже у повній темряві. Під світлом ліхтарика помічаємо ґрунтову дорогу, яка звертає вправо, а там і галявина. GPS показує 1015 метрів над рівнем моря. На спідометрі 88 кілометрів за сьогодні. Розбиваємо табір. У нас із собою лише 4 літри води. Вечеряємо гречаною кашею із тушонкою, запиваємо чаєм і лягаємо спати.

Ранок 7:00. Випиваємо по ковтку води, більше немає, готувати їсти ні на чім. Збираємося, і в дорогу. Із-за перевалу викотилося сонце, освітивши просто-таки чудесні краєвиди. Шкода, що вчора ми до них не доїхали. А ось і перевал і море на горизонті. Зупиняємось, щоб сфотографуватися. Радості нашої немає меж, далі серпантин зривається вниз аж до самої Ялти. Несемося до низу з такою швидкістю, що у вухах чути тільки свист вітру. Спустившись, купуємо один лаваш на трьох і з'їдаємо його в сухому ятку. Заїжджаємо на сніданок в Гаспру. Заправившись супер енергетичним кефірчиком з булочками, вирушаємо до мрії нашого походу – мису Фіолент. Дорога між морем і горами то падає вниз, то стрімко піднімається. Кілометр за кілометром спостерігаєш за горизонтом, що змінює декорації із скель, лісів, забудованих узбереж, і тільки відблиски хвиль незмінно тягнуться, здається, аж до неба. Після перевалу Байдарської Ворота море ховається за горами, ми невинно наближаємося до Севастополя. Ще декілька десятків кілометрів садів, виноградників, пару зупинок на перепочинок і ми на околиці міста. Відкривається друге дихання і дорога ніби вже знайома. Останні декілька кілометрів і ми, можна сказати, на фініші нашої сьогоднішньої подорожі, ми на мисі Фіолент. Сонце, тяжко відпрацювавши день, вже десь купається у морі, а ми тим часом готуємось до нічлігу на скелястому урвищі нашого заповітного мису. Знову гречана каша з тушонкою, знову чай, але які ж вони смачні після цілого дня кругіння педалей. Відбій.

6:00 Підйом. Сонце ще не встигло нагріти повітря, а ми вже встигли з'їсти по черговій порції улюбленої каші. Маємо обмаль часу, щоб встигнути на потяг, який чекає нас у Сімферополі. Швидко купаємось у ранішньому майже штильовому морі. Складаємо речі – і на вокзал у Севастополь. Електричок на Сімферополь немає. Біжимо на автовокзал. Купуємо квитки, встигаємо передоднянутися і скласти велосипеди. Далі Сімферополь, потяг і дорога додому. Ось і літо закінчилося, ми знову повертаємось, хтось на роботу, хтось на навчання. Знову та сама метушня сірих буднів. Проте, напевно, завдяки їм наша подорож мала стільки яскравих кольорів!

О. Татусь, студент 4-го курсу СТФ

Учасники велопоходу, студенти СТФ О. Татусь та Д. Демченко зі своїм керівником О.Л. Прокопенко Фото Д. Демченка (II курс СТФ)

НАШ САЙТ В ІНТЕРНЕТІ: www.knuba.edu.ua, e-mail: arh_bud@knuba.edu.ua

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора. Редакція лишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали авторів.

Дизайн газети Ф.Мерезніков "Європа принт" www.europeprint.com.ua Надруковано у ЗАТ "ВІПОЛ", вул. Волинська, 60

Засновник — Київський національний університет будівництва і архітектури

Свідоцтво про реєстрацію: КІ, № 137 від 20.12.1995 р.

Редактор Ірина Герашенкова

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 03180, м. Київ-180,

Повітрофлотський проспект, 31, кімн. 601а, тел. 241-55-35